

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/archiwum/148109,Rozkaz-nr-00485-Antypolska-operacja-NKWD-na-sowieckiej-Ukrainie-1937-1938-wystawa.html>
01.03.2026, 06:16

Rozkaz nr 00485. Antypolska operacja NKWD na sowieckiej Ukrainie 1937-1938 - wystawa Archiwum IPN

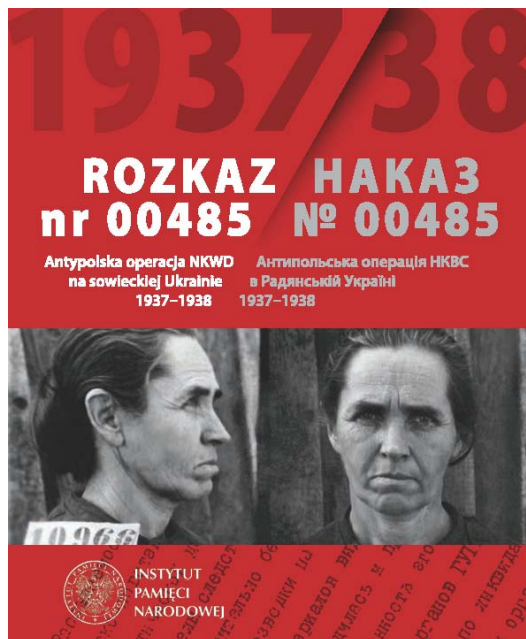
11.08.2024

„Operacja polska” przeprowadzona przez NKWD w latach 1937-1938 w Związku Socjalistycznych Republik Sowieckich to jedna z największych zbrodni ludobójstwa wymierzonych w naród polski w XX wieku. W wyniku realizacji rozkazu nr 00485 z 11 sierpnia 1937 r., wydanego przez ludowego komisarza spraw wewnętrznych ZSRS Nikołaja Jeżowa, pod fałszywymi zarzutami represjonowano przynajmniej 139 835 osób, z czego zamordowano nie mniej niż 111 091. Dodatkowo, na podstawie kolejnego rozkazu Jeżowa, z 15 sierpnia 1937 r. o nr 00486, represjom poddano żony i dzieci skazanych „zdrajców ojczyzny”...

Zdecydowaną większość ofiar „operacji polskiej” NKWD stanowili Polacy, ale wśród prześladowanych znaleźli się także przedstawiciele innych grup narodowych i etnicznych zamieszkujących ZSRS, w tym w znacznej liczbie – Ukraińcy. Akcja ta, choć nie była jedyną o charakterze narodowościowym (przeprowadzono też operacje: „niemiecką”, „fińską”, „estońską”, „łotewską” i inne), odznaczała się skalą ludobójstwa. Badacze tego zagadnienia szacują, że w okresie Wielkiego Terroru życie straciło co najmniej 200 tys. Polaków.

- [Pobierz wystawę w jęz. polskim i angielskim](#)
- [Pobierz wystawę w jęz. polskim i ukraińskim](#)

► [Pobierz katalog wystawy](#)

Koordinacja projektu: Paweł Zielony.

Autorzy wystawy: Sergiusz Kazimierczuk, Mariusz Kwaśniak, Paweł Zielony, dr Mariusz Żuławnik.

Katalog oraz wystawa Archiwum IPN powstały dzięki materiałom archiwalnym przekazanym do IPN przez ukraińskie Państwowe Archiwa Obwodowe w Odessie, Chmielnickim i Winnicy.

W celu wypożyczenia wystawy, prosimy o kontakt z Biurem Edukacji Narodowej w Warszawie:
Sergiusz Kazimierczuk, e-mail: sergiusz.kazimierczuk@ipn.gov.pl, tel. (22) 581 86 74

Pliki do pobrania

[Wystawa „Rozkaz nr 00485. Antypolska operacja NKWD na sowieckiej Ukrainie 1937-1938” \(polski, angielski\) \(pdf, 31.57 MB\)](#)

[Wystawa „Rozkaz nr 00485. Antypolska operacja NKWD na sowieckiej Ukrainie 1937-1938” \(polski, ukraiński\) \(pdf, 28.75 MB\)](#)

[Katalog wystawy „Rozkaz nr 00485. Antypolska operacja NKWD na sowieckiej Ukrainie 1937-1938” \(pdf, 7.37 MB\)](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Do pobrania